

गणपती बाप्पा माझ्या परळी

समता, बंधुता, न्याय, अधिकारांचा नेता...

संघर्षनेता

<https://www.parlisangharshneta.in>

9881265102

संपादक - मोहन व्हावळे

वर्षे-10 वे | अंक क्र. 225 शुक्रवार दि. 29 ऑगस्ट 2025 पृष्ठे 4 किंमत 2 ₹ RNI: MAHMAR/2016/67060

गणपती बाप्पा सजावट स्पर्धा चला तर मग...
स्पर्धेत सहभागी होण्यासाठी आपल्या घरातील गणपती बाप्पा सजावटीचा सेल्फी फोटो काढा 9881265102 या मो.क्रमांकावर वाटसप करा...
पर्यावरण पुरक व आकर्षक सजावटीला दैनिकात प्रसिद्ध तर मिळणारच पण एक योग्य बक्षीस मिळवा

नारायणगाव : राज्य सरकारने उपोषणाला दिलेली एक

तर मुख्यमंत्र्यांच्या राजकीय कारकिर्दीला धोका मनोज जरांगे यांचा इशारा

दिवसाची परवानगी म्हणजे मराठा समाजाची चेष्टा आहे. मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी आडमुठी भूमिका सोडून मराठ्यांना न्याय द्यावा, अन्यथा त्यांच्या राजकीय कारकिर्दीला धोका निर्माण होईल, असा इशारा मराठा आरक्षण आंदोलक मनोज जरांगे पाटील यांनी दिला. 'मी गोव्या झेलण्यास तयार आहे; पण आरक्षण मिळेपर्यंत हटणार नाही,' असा निर्धारही त्यांनी केला. मराठा आंदोलकांचे पहाटे जुन्नरमध्ये येथे आगमन आले. किल्ले शिवनेरीच्या पायथ्यापासून पारंपरिक वाद्यांच्या गजरात आंदोलक हे शिवाई मंदिरात आल्यानंतर जरांगे यांच्या हस्ते शिवाई देवीची आरती करण्यात आली. त्यानंतर पत्रकार परिषदेत जरांगे म्हणाले, 'मराठा तरुणांच्या वेदना मुख्यमंत्री आणि उपमुख्यमंत्री यांनी समजून घेणे गरजेचे आहे. उपोषणाला केवळ एक दिवसाची परवानगी देणे म्हणजे मराठा समाजाचा अपमान आहे. यातून काहीही साध्य होऊ नये, असा सरकारचा उद्देश दिसतो. समाजात नाराजी पसरली असून, याबाबतचा संदेश राज्यभर गेला आहे. मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांना मराठ्यांच्या नाराजीचा धोका होऊ शकतो. फडणवीस यांना मराठ्यांची मने जिंकण्याची योग्य संधी आहे. त्यांनी मराठाविरोधी भूमिका सोडून दिली पाहिजे. ते आमचे वैरी नाहीत. आम्ही फक्त लोकशाही मार्गाने आरक्षणासाठी भांडतो आहोत. फडणवीस यांनी मराठ्यांचा अवमान न करता, त्यांच्या हक्काच्या ओबीसी आरक्षणाचा विचार करून सन्मान करावा. मराठा समाज उपकार कधी विसरत **पान 3 वर**

ना. पंकजाताई मुंडेंनी दिले निर्देश ; जिल्हयातील उद्योगकांच्या मागणीची तातडीने घेतली दखल

» जिल्हयातील उद्योगांच्या समस्या निवारणासाठी प्रदूषण नियंत्रण मंडळाचे अधिकारी आता प्रत्येक बुधवारी बीडमध्ये असणार
मुंबई | दिनांक 28 राज्याच्या पर्यावरण मंत्री ना. पंकजाताई मुंडें यांनी बीड जिल्हयातील उद्योगकांच्या मागणीची तातडीने दखल घेतली असून त्यांनी दिलेल्या निर्देशानुसार जिल्हयातील उद्योगांच्या समस्यांचे निराकरण करण्यासाठी आता आठवड्यातील प्रत्येक बुधवारी प्रदूषण नियंत्रण मंडळाचे अधिकारी बीड मध्ये उपलब्ध असणार आहेत. दरम्यान, प्रदूषण नियंत्रण मंडळाचे उप प्रादेशिक कार्यालय देखील लवकरच बीड मध्ये आणण्यासाठी ना. पंकजाताई मुंडें प्रयत्नशील **पान 3 वर**

उपमुख्यमंत्री अजित पवार शुक्रवारी श्रीगोंद्यात तर शनिवारी खासदार शरद पवार नगर शहरात

शनिवारी खासदार शरद पवार नगर शहरात येत आहेत. दोन्ही पवारांच्या कार्यक्रमातील राजकीय भाष्याची उत्सुकता आहे. श्रीगोंद्यात अहिल्यानगर: आगामी भाजपचे आमदार विक्रमसिंह स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुकांच्या पार्श्वभूमीवर पवार श्रुतवारी श्रीगोंद्यात तर पवारा, **पान 3 वर**

आज ठळक

वैद्यनाथ बँकेच्या श्री गणेशाची तहसिलदार व्यंकटेश मुंडे यांच्या हस्ते आरती संपन्न
परळी वैजनाथ प्रतिनिधी : ग्राहकांच्या विश्वास पात्र ठरलेली व तत्पर सेवा पुरवणारी अग्रगण्य बँक दि. वैद्यनाथ अर्बन को-ऑप.बँक लि. परळी-वै. च्या कर्मचाऱ्यांनी प्रतिवर्षा प्रमाणे मुख्य कार्यालयात स्थापन केलेल्या श्री गणेशाची सायंकाळची आरती आज परळी-वै. चे तहसिलदार व्यंकटेश मुंडे यांच्या शुभहस्ते करण्यात आली. यावेळी तलाठी विष्णू गीते,परिसरातील सभासद, खातेदार, व्यापारी, ग्राहक, मुख्य कार्यकारी अधिकारी विनोद खर्वे साहेब,उप सरव्यवस्थापक म्हाळगी साहेब,पवार साहेब व अधिकारी कर्मचारी, तसेच मंडळाचे अध्यक्ष,उपाध्यक्ष,सचिव, यासह मान्यवर उपस्थित होते.

वैद्यनाथ बँकेच्या अध्यक्षा, उपाध्यक्षांची आज निवड विनोद सामत आणि रमेश कराड यांचीच फेरनिवड होण्याची शक्यता

परळी वैजनाथ (प्रतिनिधी) वैद्यनाथ को-ऑपरेटिव्ह बँकेच्या अध्यक्षा आणि उपाध्यक्षांची उद्या शुक्रवारी निवड होणार आहे. अध्यक्षापदी विनोद सामत व उपाध्यक्षापदी रमेश कराड यांचीच फेरनिवड होण्याची शक्यता व्यक्त केली जात आहे. वैद्यनाथ को-ऑपरेटिव्ह बँकेच्या संचालक मंडळाची नुकतीच निवडणूक झाली असून यामध्ये राज्याच्या पर्यावरण हवामान बदल व पशुसंवर्धन मंत्री तथा जालना जिल्ह्याच्या पालकमंत्री ना. पंकजाताई मुंडें व आ. धनंजय मुंडे यांच्या नेतृत्वाखाली सर्व्हा सर्व जागा निवडून आल्या आहेत. त्यात चार जागा बिनविरोध निवडून आल्या आहेत. नवीन संचालक मंडळाची अध्यक्षा व उपाध्यक्षा निवडीसाठी उद्या बुधवारी दिनांक 29 ऑगस्ट रोजी सकाळी 11 वाजता बैठक होणार आहे. **पान 3 वर**

विनोद सामत होणार पुन्हा अध्यक्ष?
अध्यक्ष उपाध्यक्ष निवडीची ही बैठक केवळ औपचारिक असून अध्यक्षापदी विनोद सामत तर उपाध्यक्षापदी रमेश कराड यांची पुन्हा निवड होणार असल्याची शक्यता व्यक्त केली जात आहे. विनोद सामत यांनी बैठक केलेल्या चांगल्या कामाची त्यांना पावती मिळणार असल्याचे जाणकारांचे मत आहे.

जाहीर प्रगटन (अनुकंपा तत्वावर नोकरी बाबत)

- 1) महमद अख्तर महमद सादेख रा. आझाद नगर, परळी वैजनाथ ता. परळी जि. बीड
- 2) मा. शिक्षणाधिकारी साहेब प्रथमिक विभाग जि. प बीड
- 3) मा. उपशिक्षण संचालक साहेब, छत्रपती संभाजी नगर (औरंगाबाद)
- 4) मा. शिक्षण संचालक साहेब, प्राथमिक पुणे
- 5) मा. अध्यक्ष साहेब, महाराष्ट्र राज्य अल्पसंख्याक आयोग मुंबई

आम्ही अध्यक्ष शेष खाजा शेष महेताब व सचिव सय्यद हनीफ करीम महेबूबिया शिक्षण संस्था परळी एफ 131/बीड द्वारे संचालित इमदादुल उलूम प्राथमिक शाळा परळी वैजनाथ जिल्हा बीड खालील प्रमाणे जाहीर प्रगटन द्वारे महमद अख्तर महमद सादेख रा. आझाद नगर, परळी वैजनाथ जि. बीड यास अनुकंपातवार इमदादुल उलूम प्राथमिक शाळा परळी येथे कनिष्ठ लिपिक पदी संस्था दि. 1.8.2025 पासून नव्याने पुन नियुक्ती आदेश संस्थेनी आणि मा.शिक्षणाधिकारी साहेब प्राथमिक विभाग जी.प. बीड यांच्या मार्फत आपणास दिनांक 12.8.2025 रोजी रजि. अन्वे पाठविलेले आहे सदरील आदेश खालील संदर्भ अन्वे आपणास दिलेले आहे. 1) दि. 22.4.2025 रोजी च्या मा राज्य अल्पसंख्याक आयोग यांच्या समोरील सूनवणीचे निष्कर्ष व शिफारस हे मा.राज्य अल्पसंख्याक आयोग यांनी शिक्षण संचालक साहेब प्राथमिक पुणे, आणि मा. शिक्षण अधिकारी साहेब, जि. प. बीड यांना पाठविलेले, ते संस्थेस प्राप्त दि. 15.5.2025, 2) संस्थेचे मा. अध्यक्ष अल्पसंख्याक आयोग महाराष्ट्र राज्य यांना सादर केलेले किंचित आक्षेप अर्ज दि.19.5.2025 3) मा. अध्यक्ष महाराष्ट्र राज्य अल्पसंख्याक आयोग मुंबई यांचे पत्र जा. क्र. राअआ / संकीर्ण प्र. क /114/2025/का. 3 दि. 9.4.2025 प्राप्त 15.4.2025 4) कक्ष अधिकारी श्री दत्तात्रिय शिंदे महाराष्ट्र शासन यांचे सक्वॅलर जा. क्र. संकीर्ण - 2022 / प्र क 56 / टिपटी / 1 दि. 14.9.2022 चे परिपत्रक 5) संस्थेचा मा. अध्यक्ष आहेब राज्य अल्पसंख्याक आयोग व शिक्षण विभाग यांना पुन: खुलासा दिनांक 9.7.2025 6) शाळेस प्राप्त 2023-24 व 2024-2025 संच मान्यता व शालार्थ स्ट्रेस 7) संस्थेनी शिक्षणाधिकारी प्रा. जि.प बीड यांच्या कार्यलयशी केलेली क. लिपिक पदी नियुक्ती ची चर्चा दि. 29.7.2025 8) संस्थेचे ठराव दि. 31.7.2025 9) महाराष्ट्र शासन निर्णय दिनांक 17.7.2025 अनुकंपा बाबत .. 10) संस्थेनी स्वाक्षरी केलेले महमद अख्तर महमद सादेख यांचे 31.7.2025 रोजी चे नियुक्ती आदेश वरील सर्व संदर्भ देऊन संस्थेनी महमद अख्तर महमद सादेख यांना इमदादुल उलूम प्राथमिक शाळा परळी वैजनाथ ता.परळी जि. बीड या शाळेवर कनिष्ठ लिपिक पद नियुक्ती शासनाचे परिपत्रक वरील संदर्भ क्र 4 अन्वे अनुकंपाधारक साठी पद पुनर्जीवितकरता येते या अटीवर व शासन परिपत्रक नुसार आपणास 12.8.2025 रोजी सर्व आवश्यक कागद पत्रासह शाळेत आपल्या ला दिलेलेया नियुक्ती आदेशांप्रमाणे रुजू होण्या साठी पाठविलेले असता आपण आज दिनांक 28.8.2025 पर्यंत सेवेत रुजू झालेले नाहीत म्हणून हि अंतिम आणि अगदी शेवटची सूचना आपणास या जाहीर प्रगटन द्वारे देण्यात येते कि, संस्थे नि दिनांक 12.8.2025 रोजी पाठविलेले पत्रानुसार व नियुक्ती आदेशानुसार आपण दिनांक 6.9.2025 पर्यंत सेवेत आपले सर्व मूळ कागदपत्र व मूळ अनुकंपातवार नोकरी साठी सर्व हमी पत्र, शपथ पत्र सर्व कागदपत्रासह आपण रुजू न झाल्यास आपणास अनुकंपातवार नोकरीची आवश्यकता नाही अस ग्रहीत धरून आपले नाव संस्थेच्या अनुकंपा यादीतून कायमस्वरूपी काढण्यात येईल व नियुक्ती आदेश रद्द समजण्यात येईल. कळावे आपला,

स्वाक्षरीत/- सचिव महबूबिया शिक्षण संस्था परळी

मराठवाड्यात अतिवृष्टीचा पुन्हा फटका; जनजीवन विस्कळीत

नांदेड: छत्रपती संभाजीनगर नरसीमध्ये 115 मिलीमीटर पाऊस झाला. नागपूर शहरातील अनेक घरांमध्ये आता पाणी शिरू लागले आहे. लातूर आणि नांदेड जिल्ह्यातील अनेक मार्गावरील वाहतूक पूर्णतः ठप्प झाली आहे. नायगाव आणि परिसरात अजूनही पाऊस सुरु आहे. यामुळे **पान 3 वर**

मराठा मोर्चादरम्यान दुर्दैवी घटना, मनोज जरांगेच्या सहकाऱ्याचा हृदयविकाराच्या झटक्याने मृत्यू

मनोज जरांगे पाटील यांच्या मोर्चांमधून एक मोठी बातमी समोर आली आहे. मनोज जरांगे यांच्या एका सहकाऱ्याचा मृत्यू झाला. अंतरवाली सराठीवरून निघालेला जरांगेचा मोर्चा आज सकाळी जुन्नरमध्ये दाखल झाला. या मोर्चादरम्यान हृदयविकाराचा झटका येऊन जरांगेच्या सहकाऱ्याचा मृत्यू झाला. त्यामुळे एकच खळबळ उडाली. याआधी जरांगेचा मोर्चा निघण्यापूर्वी मराठा आरक्षणासाठी लातूरमधील एका तरुणाने आत्महत्याचा प्रयत्न केला. या दोन्ही घटनांवर मनोज जरांगेनी प्रतिक्रिया देत दुःख व्यक्त केले मिळालेल्या माहितीनुसार, मनोज जरांगे पाटील यांच्या मोर्चाचा आज दुसरा दिवस आहे. आज सकाळी ते जुन्नरमध्ये दाखल झाले. मनोज जरांगे पाटील यांचे स्वागत करण्यासाठी आणि आंदोलनाला बांधवांमधील एका तरुणाचा दुर्दैवी मृत्यू झाला. सतिश ज्ञानोबा देशमुख (वय 40 वर्षे) असं या मृत आंदोलकाचे नाव आहे. सतिश देशमुख हे मनोज जरांगे पाटील यांच्या मोर्चासोबत मुंबईला जाणार होते. पण मोर्चा मुंबईच्या दिशेने निघण्यापूर्वीच **पान 3 वर**

शेतकऱ्यांच्या मागणीकडे दुर्लक्ष, परळीत बिबदरा पाझर तलाव फुटून शेतीचे मोठे नुकसान

परळी (बीड) : सततच्या पावसामुळे बोरणा नदीवरील भोजनकवाडी नागदरा येथील बिबदरा पाझर तलाव गुरुवारी सकाळी फुटला आहे. त्यामुळे तलावातील शेतकऱ्यांचे नुकसान झाले आहे. 35 वर्षापूर्वी माजी ग्रामविकास राज्य मंत्री पंडितराव दौंड यांच्या मंत्रीपदाच्या काळात बिबदरा पाझर तलाव बांधण्यात आला संजय दौंड यांनी केला आहे. **पान 3 वर**

गणेशोत्सवात वीजपुरवठा खंडित होऊनये - युवानेते राहुल कराड यांची महावितरणकडे मागणी

परळी (प्रतिनिधी) :गणेशोत्सवाच्या दिवसांत परळी शहर व परिसरात वारंवार जाणाऱ्या वीजपुरवठ्यामुळे नागरिकांना मोठा त्रास सहन करावा लागत आहे. अशा महत्त्वाच्या सणासुदीच्या काळात वीजपुरवठा खंडित होऊ नये, अशी मागणी युवानेते राहुल कराड यांनी परळी महावितरण कार्यालयाचे उप कार्यकारी अभियंता यांच्याकडे केली आहे. याकडे **पान 3 वर**

मेजर ध्यानचंद:जगातील महान हॉकीपटूंच्या यादीत अव्वलस्थानी!

(29 ऑगस्ट :राष्ट्रीय क्रीडा दिन : मेजर ध्यानचंद जयंती विशेष)

व्यक्तीच्या शारीरिक आणि मानसिक विकासासाठी खेळाला अनन्य साधारण महत्त्व आहे. खेळाडू जीवनभर आरोग्यदायी राहतात. भारतामध्ये विविध क्रीडा प्रकार प्रसिद्ध आहेत. अनेक खेळाडू जागतिक स्तरावर चमकलेले आहेत. खेळ हा अनेक लोकांच्या आयुष्यातील अविभाज्य घटक असतो. प्रत्येकजण कोणता ना कोणतातरी खेळ प्रकार पसंत करतो. काहीजण खेळाची आवड करिअरच्या दिशेने पुढे नेतात. तर काही लोक आपल्या आवडत्या क्रीडा क्षेत्रातील खेळाडूंना फोडी करत खेळाचा आनंद घेतात. देशाला क्रीडाक्षेत्राचा मोठा वारसा लाभलाय. यात हॉकीतील दिग्गज खेळाडू आणि जादूगार अशी ओळख असलेल्या मेजर ध्यानचंद यांना स्मरून राष्ट्रीय क्रीडा दिनाचे महत्त्व पटावे, यास्तव श्री कृष्णकुमार आनंदी-गोविंदा निकोडे गुरुजींचा सदर लेखप्रबंध... संपादक.

लाखो देशवासियांसाठी प्रेरणादायी असलेले व्यक्तीमत्त्व दिवंगत धावपटू मिल्खा सिंग यांच्यासह पी.टी.उषा यांना उडनपरी या नावाने संबोधले जाते, तर सचिन तेंडुलकरला क्रिकेटचा देव तथा मास्टर ब्लास्टर म्हटले जाते. राष्ट्रीय क्रीडा दिवस 29 ऑगस्ट रोजी साजरा करण्यात येतो, का? तर महान हॉकीपटू मेजर ध्यानचंद यांचा हा जन्मदिन आहे, म्हणूनच तो दिवस क्रीडादिन म्हणून देशभरात साजरा करण्यात येतो. राष्ट्रीय क्रीडा दिनी व्यक्तीच्या जीवनात खेळांच्या महत्त्वाबाबत जनजागृती केली जाते. तंदुरुस्त आणि निरोगी राहण्यासाठी सर्वांनी खेळ खेळले पाहिजेत, असा संदेश दिला जातो. या दिवशी राष्ट्रपती देशातील क्रीडा क्षेत्रात चमकदार कामगिरी करणाऱ्या खेळाडूंना खेलेखर, अर्जुन पुरस्कार, द्रोणाचार्य पुरस्कार, ध्यानचंद पुरस्कार देऊन गौरव करतात.

मेजर ध्यानचंद हे हॉकीमध्ये जगभरात गाजलेले नाव आहे. त्यांना हॉकीचे जादूगार म्हणून ओळखले जाते. शिक्षण पूर्ण झाल्यानंतर सन 1922मध्ये वयाच्या अवघ्या सोळाव्या वर्षी ते भारतीय लष्करात रुजू झाले. त्यांच्यामध्ये एका खेळाडूचे सर्व गुण होते. लष्करातील सुभेदार मेजर मनोज तिवारी यांनी हॉकी खेळण्यासाठी ध्यानचंद यांना प्रवृत्त केले. त्यांना प्रोत्साहन दिले. स्वतः तिवारींना सुद्धा खेळांमध्ये आवड होती. त्यांच्या मार्गदर्शनाखाली ध्यानचंद यांनी हॉकी खेळण्यास सुरुवात केली. देशातीलच नव्हे तर जगातील महान हॉकीपटूंच्या यादीत अव्वलस्थानी त्यांचे नाव आले. त्यांना पहिल्यापासूनच खेळाची आवड होती. ते एक उत्तम खेळाडू होते. पण त्यांना हॉकीची प्रेरणा मिळाली ती सुभेदार मेजर तिवारी यांच्याकडून, जे स्वतः क्रीडाप्रेमी होते. खेळांमध्ये उत्कृष्ट असल्यामुळे ध्यानचंद यांची 1927 साली बढती लान्स नायक पदावर झाली. त्यानंतर 1932 साली नायक पदावर तर 1936 साली हॉकी टीमचे कॅप्टन असताना त्यांची सुभेदार पदावर बढती झाली. नंतर लेफ्टनंट पदावरून त्यांची बढती मेजर म्हणून झाली. ते हॉकी खेळण्यात अतिशय निपूण होते. त्यांना देशातील सर्वकालीन उत्कृष्ट हॉकी खेळाडू समजले जाते. हॉकी खेळताना चेंडूवर नियंत्रण मिळवण्यात, फटका मारण्यात, विरोधी खेळाडूकडून अलगद चेंडू काढून घेण्यात, एखादा नवीनच सर्जनशील फटका मारण्यात ते माहीर होते. त्यांनी भारतीय हॉकीला सर्वोच्च स्थानावर नेऊन ठेवले. ऑलिम्पिकमध्ये भारताला हॉकीत त्यांनी 3 सुवर्ण पदके मिळवून दिली. सन 1928, 1932 आणि 1936 साली भारताने हॉकीतील सुवर्ण पदक जिंकण्याची कामगिरी केली. 22 वर्षांच्या कारकीर्दीत त्यांनी आंतरराष्ट्रीय स्तरावर चारशेपेक्षा जास्त गोल केले, तर कारकीर्दीत एक हजारपेक्षा जास्त गोल केले. सन 1926 ते 1948 या काळात त्यांनी भारतीय क्रीडा क्षेत्राला एक नवी उंची गाठून दिली. त्यांच्यापासून अनेक खेळाडूंनी प्रेरणा घेतली. राष्ट्रीय क्रीडा दिन 29 ऑगस्टला देशपातळीवर साजरा केला जातो. राष्ट्रपती भवनात या दिवशी समारोह आयोजित केला जातो. क्रीडा क्षेत्रातील मानाचे पुरस्कार विविध खेळाडूंना दिले जातात. खेळाच्या महत्त्वाबाबत जनजागृती करण्याबरोबरच या दिनी मेजर ध्यानचंद यांचे खेळातील योगदान अधोरेखित केले जाते. भारताची समृद्ध क्रीडा संस्कृती आणि वारशात ध्यानचंद यांनी दिलेल्या योगदानाला उजाळा दिला जातो. ध्यानचंद एकमेव खेळाडू आहेत, त्यांना पद्मभूषण पुरस्कार मिळाला आहे.

उत्तर प्रदेशमधील प्रयागराज, अलाहाबाद येथील एका राजपूत परिवारात दि.29 ऑगस्ट 1905 रोजी मेजर ध्यानचंद यांचा जन्म झाला. त्यांचे वडील सामेश्वर सिंह हे भारतीय सेनेत होते. ध्यानचंद देखील आपल्या वडिलांप्रमाणेच भारतीय सेनेत दाखल झाले आणि येथूनच त्यांचा हॉकी प्रवास सुरु झाला. त्यांचे स्वरे नाव ध्यानसिंह असे होते. मात्र ते नेहमी चंद्राच्या प्रकाशात हॉकीचा सराव करीत असत. त्यामुळे त्यांच्या सहकाऱ्यांनी त्यांना चंद्र म्हणण्यास सुरुवात केली. नंतर ते ध्यानचंद या नावाने ओळखले जाऊ लागले. त्यांनी सन 1928, 1932 आणि 1936 या सलग तीन ऑलिम्पिक स्पर्धात हॉकीमध्ये भारतीय संघाचे प्रतिनिधित्व केले आणि त्यांत विजय मिळवून दिला. बर्लिन ऑलिम्पिक 1936मध्ये भारतीय संघाने जर्मनीचा हुकूमशाह अडॉल्फ हिटलरच्या उपस्थितीत जर्मन संघाला अंतिम फेरीत 8-1 अशी धूळ चारली होती. या विजयासह सलग तीन ऑलिम्पिक स्पर्धात सुवर्णपदक जिंकून अनोखी किमया साधली. मेजर ध्यानचंद यांनी आंतरराष्ट्रीय हॉकीतील त्यांच्या 22 वर्षांच्या कारकीर्दीत चारशेपेक्षा जास्त गोल करत आणून गोल मशीन असल्याचे सिद्ध केले होते. सन 1956मध्ये भारत सरकारने त्यांना त्यांच्या हॉकी खेळातील योगदानासाठी पद्मभूषण या सन्मानाने भुषविले, तर भारतीय टपाल सेवेने त्यांच्या स्मरणार्थ टपाल तिकीट प्रसिद्ध केले. ध्यानचंद हे भारतीय सेनेतून मेजर या पदावर असताना निवृत्त झाले. आपल्या निवृत्तीनंतर देखील ध्यानचंद यांचे हॉकीतील योगदान कायम राहिले. पटियालामधील राष्ट्रीय क्रीडा संस्थानमध्ये ते हॉकीचे मुख्य प्रशिक्षक होते. शिवाय त्यांनी राजस्थानमधील बऱ्याच प्रशिक्षण कॅम्पमध्ये देखील प्रशिक्षण दिले. सन 2002 साली दिल्लीतील नॅशनल हॉकी स्टेडिअमचे नामकरण मेजर ध्यानचंद नॅशनल हॉकी स्टेडिअम असे करण्यात आले.

हॉकीचे जादूगार मेजर ध्यानचंद यांची जयंती राष्ट्रीय क्रीडा दिवस म्हणून साजरी करण्यात येते. हॉकीच्या मैदानात ध्यानचंद यांनी अविश्वसनीय कामगिरीची नोंद केली. त्यांच्या कारकिर्दीत भारताने ऑलिम्पिक स्पर्धात तीन वेळा गोल्डन कामगिरी नोंदविली. दरवर्षानेही त्यांची जादू कायम आहे. मेजर ध्यानचंद हे भारतीय क्रीडा क्षेत्रातील एक प्रेरणादायी व्यक्तीमत्त्व आहे. सरकारतर्फे सन 1956मध्ये त्यांना देशातील सर्वोच्च नागरिपुरस्कार असलेला पद्मभूषण देऊन गौरवण्यात आले. त्यांच्यातील कौशल्याबाबत बोलताना स्टिकला चेंडू जणू चिटकलेला असायचा, असे वर्णनही एकायला मिळते. एकदा तर चक्रे त्यांची हॉकी स्टिक तोंडून त्यांत चुंबकिय किंवा अन्य काही गोष्टींचा वापर करण्यात आलाय का? हे पाहण्यात आले होते. ध्यानचंद यांनी सन 1926 ते 1948 दरम्यान चारशेहून अधिक सामने खेळले. यात त्यांनी जवळपास हजार गोल डागण्याचा पराक्रम केला. हॉकीच्या मैदानात अमृतपूर्व कामगिरीबद्दल त्यांना सन्मानित करण्यासाठी सन 2012पासून भारत सरकारने त्यांची जयंती राष्ट्रीय क्रीडा दिन म्हणून साजरी करण्याचा निर्णय घेतला. ऑलिम्पिक स्पर्धात हॉकी संघाने ऐतिहासिक ब्रॉन्झ पदक पटकावल्यानंतर क्रीडा क्षेत्रात राजीव गांधी यांच्या नावाने दिल्या जाणाऱ्या सर्वोच्च खेलेखर पुरस्काराला त्यांचे नाव देण्याचा निर्णय घेण्यात आला होता. हॉकीचे जादूगार मेजर ध्यानचंद यांचे दि.3 डिसेंबर 1979 रोजी निधन झाले होते.

!! मेजर ध्यानचंद यांना आणि त्यांच्या हॉकी कौशल्याबद्दल विनम्र अभिवादन तथा सर्व क्रीडाप्रेमींना राष्ट्रीय क्रीडादिन निमित्ताने हार्दिक शुभेच्छा !!

- संकलन व शब्दांकन -

श्री कृष्णकुमार आनंदी-गोविंदा निकोडे गुरुजी.

रामनगर वॉर्ड, गडचिरोली,

कौशल्याधारित शिक्षण : भारताच्या विकासाचा नवा पाया

SKILL-BASED EDUCATION: KEY TO INDIA'S GROWTH

- Current education is theory-heavy; jobs require skills
- NEP 2020 emphasizes practical, industry-aligned learning
- Partnerships with industry (internships, projects) are essential
- Skill training empowers youth, women, and marginalized groups
- Aim: create employable, entrepreneurial youth, not just degree-holders

डॉ. भारत कऱ्हाड

भारताच्या शिक्षण क्षेत्रात आज मोठा बदल घडवून आणण्याची वेळ आली आहे. देशात दरवर्षी लाखो विद्यार्थी उच्च शिक्षण पूर्ण करून पदव्या घेतात, परंतु त्यातील मोठ्या प्रमाणावर तरुण रोजगाराच्या संधी मिळवण्यात मागे पडतात. याचे कारण म्हणजे विद्यमान शिक्षण प्रणाली ही प्रामुख्याने सैद्धांतिक ज्ञानाभोवती फिरणारी असून, ती उद्योगविश्वामुळे अपेक्षांशी जुळलेली नाही. दुसरीकडे, जे विद्यार्थी कौशल्याधारित शिक्षण किंवा तांत्रिक अभ्यासक्रम निवडतात, त्यांना योग्य संधींचा

अभाव जाणवतो. या दोन्ही स्थितींमुळे तरुणाईच्या क्षमतेचा योग्य वापर होत नाही आणि देशाच्या प्रगतीला मोठा अडथळा निर्माण होतो. त्यामुळे आता आवश्यक आहे ती शिक्षणाच्या धोरणात भक्कम आणि मूलगामी सुधारणा करून त्याला कौशल्यांचा पाया देण्याची.

ज ा ग ि त क पातळीवर पाहिले तर रोजगार बाजाराला आज फक्त पदवीधर नव्हे तर कौशल्यसंपन्न, त्वरित काम करण्यास तयार आणि नवनव्या तंत्रज्ञानाशी जुळवून घेऊ शकणारे तरुण हवे आहेत. पदवी हा एक पाया असतो, पण रोजगार आणि उद्योजकतेची खरी इमारत बांधली जाते ती कौशल्यांच्या भक्कम विदानी. कृत्रिम बुद्धिमत्ता, डेटा सायन्स, रोबोटिक्स, हेल्थकेअर, पर्यटन, लॉजिस्टिक्स अशा अनेक क्षेत्रांमध्ये तंत्रज्ञानाची झपाट्याने होत असलेली प्रगती पाहता पारंपरिक शिक्षण यथेष्ट राहिलेले नाही. म्हणूनच शैक्षणिक अभ्यासक्रमात प्रत्यक्ष कौशल्यांचा समावेश करणे ही काळाची मागणी आहे.

आजच्या आकडेवारीनुसार बेरोजगारीचा सर्वाधिक फटका बसलेला आहे तो सुशिक्षित तरुणांना. जर ही परिस्थिती बदलली नाही, तर आपली लोकसंख्या ही आपली सर्वात मोठी ताकद ठरण्याऐवजी उलट ओझे ठरेल. मात्र, जर आपण या तरुणांना योग्य प्रशिक्षण, तांत्रिक ज्ञान आणि कौशल्य दिले, तर हाच तरुण वर्ग भारताला जगातील सर्वात मोठा कौशल्याधारित देश बनवू शकतो. शिक्षणाची दिशा रोजगार आणि उद्योजकतेशी जोडणे आवश्यक आहे.

कौशल्याधारित शिक्षणाचे सर्वात मोठे वैशिष्ट्य म्हणजे ते उद्योगांच्या गरजांशी थेट संलग्न असते. विद्यार्थी शिकताना जे ज्ञान व अनुभव मिळवतो ते उद्योगक्षेत्राला उपयुक्त ठरते. यासाठी शिक्षण संस्था आणि उद्योग यांच्यात सशक्त भागीदारी आवश्यक आहे. इंटरनशिप, अ‍ॅट्रिन्शिप, प्रत्यक्ष प्रकल्प, प्रयोगशाळा आणि प्रशिक्षण केंद्र यांचा अभ्यासक्रमात समावेश केला गेला पाहिजे. अशा शिक्षणातून बाहेर पडलेले विद्यार्थी नोकरीच्या पहिल्याच दिवशी प्रत्यक्ष योगदान देऊ शकतात.

दुसरा महत्त्वाचा मुद्दा म्हणजे व्यावसायिक शिक्षणाला समाजात प्रतिष्ठा मिळवून देणे.

आजही एक समज आहे की फक्त पदवीधर झाले तरच यश मिळते. पण प्रत्यक्षात रोजगार आणि अर्थव्यवस्थेला ज्यांची सर्वाधिक गरज आहे ते म्हणजे तांत्रिक तज्ञ, आरोग्य सहाय्यक, कारागीर, संगणक व्यावसायिक, डेटा विश्लेषक, तंत्रशिल्पी वगैरे. या सर्व क्षेत्रांना सामाजिक सन्मान मिळालाच पाहिजे. जेव्हा विद्यार्थी शिकतानाच काही काम करतो, तेव्हा त्याला आत्मविश्वास मिळतो आणि समाजही व्यावसायिक शिक्षणाबद्दल सकारात्मक दृष्टीकोन ठेवतो. कौशल्याधारित शिक्षण ही सामाजिक समतेची किल्ली देखील आहे. ग्रामीण भागातील, वंचित घटकांतील आणि महिलांतील विद्यार्थ्यांसाठी हे मोठे व्यासपीठ ठरते. ग्रामीण भागातील मुली वाहनतंत्रज्ञान शिकतात, लहान शहरांतील युवक डिजिटल क्षेत्रात नाव कमावतात, हे चित्र आता दिसू लागले आहे. अशा प्रकारे समाजाच्या सर्व घटकांना समान संधी मिळाल्यास सव्या अर्थी समावेशक विकास साधता येतो. कौशल्य प्रशिक्षणामुळे बेरोजगारी, दारिद्र्य आणि विषमता यांमध्ये घट होऊ शकते.

राष्ट्रीय शिक्षण धोरण 2020 मध्ये कौशल्याधारित शिक्षणावर भर दिला गेला आहे. परंतु या

तरतुदी प्रत्यक्षात प्रभावीपणे राबविल्या गेल्या पाहिजेत. प्रत्येक उच्च शिक्षण संस्थेत कौशल्य प्रशिक्षण अनिवार्य केले गेले पाहिजे. स्थानिक आणि प्रादेशिक गरजांनुसार अभ्यासक्रम आखले गेले पाहिजेत. उदाहरणार्थ, कृषीप्रधान भागात शेतीसंबंधी तंत्रज्ञान, समुद्रकिनारी भागात मत्स्यव्यवसाय व पर्यटन, तर शहरी भागात आरोग्य व माहिती तंत्रज्ञानाशी संबंधित कौशल्य प्रशिक्षण जास्त उपयुक्त ठरेल.

अशा धोरणामुळे अनेक परिणाम साधता येतील. रोजगारक्षमतेत वाढ होईल, उद्योजकतेला चालना मिळेल, उद्योगांना तज्ञ मनुष्यबळ मिळेल आणि राष्ट्रीय अर्थव्यवस्था गतीमान होईल. त्याचबरोबर समाजातील सर्व घटकांना संधी मिळाल्यामुळे सामाजिक समतेत सुधारणा होईल. एकूणच, तरुणांना 'रोजगार शोधणारे' न ठेवता 'रोजगार निर्माण करणारे' बनवणे शक्य होईल.

जगातील सर्वाधिक तरुणसंख्या भारताकडे आहे. योग्य दिशादर्शन मिळाल्यास हा तरुण वर्ग जगभरात कौशल्यांची मागणी पूर्ण करू शकतो. रोजगाराच्या संधी फक्त देशपुरत्याच मर्यादित राहणार नाहीत तर परदेशातही भारतीय

कौशल्यसंपन्न युवकांचे योगदान वाढेल. त्यामुळे 'स्किल इंडिया' आणि 'मेक इन इंडिया' या संकल्पना प्रत्यक्षात साकार करण्यासाठी कौशल्याधारित शिक्षणाला प्राधान्य देणे अत्यावश्यक आहे.

शेवटी, भारताच्या शैक्षणिक बदलाचा पाया डिजिटलायझेशन किंवा फक्त अभ्यासक्रमाय सुधारणा नसून शिक्षणव्यवस्था कौशल्यकेंद्री करणे हा आहे. शिक्षण हे केवळ पदवी देणारे न राहता रोजगारक्षम, आत्मनिर्भर आणि उद्योजक घडवणारे असले पाहिजे. ज्या राष्ट्राने आपल्या युवकांमध्ये कौशल्यांचा ठेवा निर्माण केला तो राष्ट्र केवळ आर्थिक प्रगतीच नव्हे तर राष्ट्रीय सन्मान आणि जागतिक स्पर्धात्मकता देखील मिळवतो. म्हणूनच आज भारताच्या विकासासाठी सर्वात महत्त्वाचा पाया म्हणजे कौशल्याधारित शिक्षण होय. "फक्त शिकवणे पुरेसे नाही, सक्षम करणे आवश्यक आहे—हीच भारताच्या उज्ज्वल भविष्यासाठीची खरी दिशा आहे."

डॉ. भारत कऱ्हाड, प्राचार्य, वाराडकर महाविद्यालय दापोली, जि.लहा रत्नागिरी.

हॉकीचे जादूगार मेजर ध्यानचंद राष्ट्रीय खेळांचे शिल्पकार.

29 ऑगस्ट 1905 मध्ये मेजर ध्यानचंद यांचा जन्म झाला व सुरुवातीचा प्रकाशाप्रमाणे तेजोमय लखलखता तारा या भारत भूमिंत जन्माला आला आणि देवी शक्तीच्या रूपात हॉकीचा शहराशा

सकारात्मक भूमिका देण्याचे क्षेत्र मेजर ध्यानचंद यांच्या प्रयत्नातून साकार होत आहे. आपण पहातो की आज देशातील महत्त्वपूर्ण संपूर्ण राष्ट्रीय खेळ आंतरराष्ट्रीय स्तरावर

निर्माण झाला.मेजर ध्यानचंद यांची जयंती राष्ट्रीय खेळ दिवस म्हणून संपूर्ण भारतात साजरी केली जाते.हा दिवस संपूर्ण खेळाडूंसाठी सुवर्ण दिवस आहे. मेजर ध्यानचंद हे कर्तबगार,जिद्दी आणि चीकाटी वृत्तीचे महान खेळाडू होते. त्यांच्या खेळाकडे संपूर्ण जगाचे लक्ष रहात होते. कारण त्यांच्या खेळण्यात मोठी जादू होती.त्यामुळेच त्यांना हॉकीचे जादूगार म्हणतात.मेजर ध्यानचंद यांच्या कारकिर्दीत 1928, 1932, 1936अशा प्रकारे तिन्ही वेळा गोल्डन कामगिरी बजावून देशाची आन-बाण-शान उंचावण्याचे कार्य केले.यातून ते संपूर्ण जगात हॉकीचे जादूगार म्हणून प्रसिद्ध झाले.आज आपल्याला देशात राष्ट्रीय खेळांचा जो बोलबाला आणि लोकिकता दिसत आहे. त्याचे संपूर्ण क्षेत्र मेजर ध्यानचंद यांना जाते आणि यातूनच देशातील खेळाडूंना मानसन्मान मिळत आहे. हॉकी सोबतच कबड्डी, भालाफेक, थाळी फेक, खो-खोसह अशा अनेक मातीतील राष्ट्रीय खेळांना मोठे स्थान मिळविले आहे.यामुळे खेळाडूंचे होसले बुलंद झाल्याचे दिसून येते. देशात खासदार क्रीडा महोत्स किंवा इतर माध्यमातून खेळांना महत्त्व देऊन खेळाडूंमध्ये नवीन ऊर्जा निर्माण केली जाते.याच अनुषंगाने अनेक खेळांकडे मोठ्या प्रमाणात आयोजन वेगवेगळ्या राज्यांमध्ये केले जाते. राष्ट्रीय खेळांचा

जाणवुपोहोचले आहे.त्यामुळेआपणपहातो कीआज राष्ट्रीय खेळांचा बोलबाला आंतरराष्ट्रीय खेळांमध्ये मोठ्या प्रमाणात दिसून येते. कबड्डी हा राष्ट्रीय खेळ होता आता आंतरराष्ट्रीय स्तरावर जाऊन पोहोचला आहे ही भारतासाठी गौरवास्पद बाब आहे.भारताने राष्ट्रीय खेळांमध्ये अव्वल स्थान मिळवून देशाची आन-बाण-शान उंचावण्याचे कार्य देशाच्या खेळाडूंनी केले.त्यामुळे आपण समजू शकतो की राष्ट्रीय खेळ अत्यंत शक्तीशाली आणि महत्त्वपूर्ण आहेत. भारतीय खेळाडू देशात-विदेशात जाणुण राष्ट्रीय-आंतरराष्ट्रीय खेळांमध्ये उत्कृष्ट कामगिरी बजावून सुवर्ण पदक, रोप्य पदक व कांस्य पदक प्राप्त करून तिरंग्याची शान उंचावतात.त्यामुळे देशातील तळागाळातील संपूर्ण खेळाडूंना माझा सलाम. कॉमनवेल्थ गेम, ऑलिंपिक खेळ, पॅराऑलिंपिकमध्ये राष्ट्रीय खेळ मोठ्या प्रमाणात दिसून येते व राष्ट्रीय खेळांमुळेच आपण आज जगात कामगिरी बजावून सुवर्ण पदक, रोप्य पदक व कांस्य पदक प्राप्त करून तिरंग्याची शान उंचावतात.त्यामुळे देशातील तळागाळातील संपूर्ण खेळाडूंना माझा सलाम. कॉमनवेल्थ गेम, ऑलिंपिक खेळ, पॅराऑलिंपिकमध्ये राष्ट्रीय खेळ मोठ्या प्रमाणात दिसून येते व राष्ट्रीय खेळांमुळेच आपण आज जगात कामगिरी बजावून सुवर्ण पदक, रोप्य पदक व कांस्य पदक प्राप्त करून तिरंग्याची शान उंचावतात.त्यामुळे देशातील तळागाळातील संपूर्ण खेळाडूंना माझा सलाम. कॉमनवेल्थ गेम, ऑलिंपिक खेळ, पॅराऑलिंपिकमध्ये राष्ट्रीय खेळ मोठ्या प्रमाणात दिसून येते व राष्ट्रीय खेळांमुळेच आपण आज जगात कामगिरी बजावून सुवर्ण पदक, रोप्य पदक व कांस्य पदक प्राप्त करून तिरंग्याची शान उंचावतात.त्यामुळे देशातील तळागाळातील संपूर्ण खेळाडूंना माझा सलाम. कॉमनवेल्थ गेम, ऑलिंपिक खेळ, पॅराऑलिंपिकमध्ये राष्ट्रीय खेळ मोठ्या प्रमाणात दिसून येते व राष्ट्रीय खेळांमुळेच आपण आज जगात कामगिरी बजावून सुवर्ण पदक, रोप्य पदक व कांस्य पदक प्राप्त करून तिरंग्याची शान उंचावतात.त्यामुळे देशातील तळागाळातील संपूर्ण खेळाडूंना माझा सलाम. कॉमनवेल्थ गेम, ऑलिंपिक खेळ, पॅराऑलिंपिकमध्ये राष्ट्रीय खेळ मोठ्या प्रमाणात दिसून येते व राष्ट्रीय खेळांमुळेच आपण आज जगात कामगिरी बजावून सुवर्ण पदक, रोप्य पदक व कांस्य पदक प्राप्त करून तिरंग्याची शान उंचावतात.त्यामुळे देशातील तळागाळातील संपूर्ण खेळाडूंना माझा सलाम. कॉमनवेल्थ गेम, ऑलिंपिक खेळ, पॅराऑलिंपिकमध्ये राष्ट्रीय खेळ मोठ्या प्रमाणात दिसून येते व राष्ट्रीय खेळांमुळेच आपण आज जगात कामगिरी बजावून सुवर्ण पदक, रोप्य पदक व कांस्य पदक प्राप्त करून तिरंग्याची शान उंचावतात.त्यामुळे देशातील तळागाळातील संपूर्ण खेळाडूंना माझा सलाम. कॉमनवेल्थ गेम, ऑलिंपिक खेळ, पॅराऑलिंपिकमध्ये राष्ट्रीय खेळ मोठ्या प्रमाणात दिसून येते व राष्ट्रीय खेळांमुळेच आपण आज जगात कामगिरी बजावून सुवर्ण पदक, रोप्य पदक व कांस्य पदक प्राप्त करून तिरंग्याची शान उंचावतात.त्यामुळे देशातील तळागाळातील संपूर्ण खेळाडूंना माझा सलाम. कॉमनवेल्थ गेम, ऑलिंपिक खेळ, पॅराऑलिंपिकमध्ये राष्ट्रीय खेळ मोठ्या प्रमाणात दिसून येते व राष्ट्रीय खेळांमुळेच आपण आज जगात कामगिरी बजावून सुवर्ण पदक, रोप्य पदक व कांस्य पदक प्राप्त करून तिरंग्याची शान उंचावतात.त्यामुळे देशातील तळागाळातील संपूर्ण खेळाडूंना माझा सलाम. कॉमनवेल्थ गेम, ऑलिंपिक खेळ, पॅराऑलिंपिकमध्ये राष्ट्रीय खेळ मोठ्या प्रमाणात दिसून येते व राष्ट्रीय खेळांमुळेच आपण आज जगात कामगिरी बजावून सुवर्ण पदक, रोप्य पदक व कांस्य पदक प्राप्त करून तिरंग्याची शान उंचावतात.त्यामुळे देशातील तळागाळातील संपूर्ण खेळाडूंना माझा सलाम. कॉमनवेल्थ गेम, ऑलिंपिक खेळ, पॅराऑलिंपिकमध्ये राष्ट्रीय खेळ मोठ्या प्रमाणात दिसून येते व राष्ट्रीय खेळांमुळेच आपण आज जगात कामगिरी बजावून सुवर्ण पदक, रोप्य पदक व कांस्य पदक प्राप्त करून तिरंग्याची शान उंचावतात.त्यामुळे देशातील तळागाळातील संपूर्ण खेळाडूंना माझा सलाम. कॉमनवेल्थ गेम, ऑलिंपिक खेळ, पॅराऑलिंपिकमध्ये राष्ट्रीय खेळ मोठ्या प्रमाणात दिसून येते व राष्ट्रीय खेळांमुळेच आपण आज जगात कामगिरी बजावून सुवर्ण पदक, रोप्य पदक व कांस्य पदक प्राप्त करून तिरंग्याची शान उंचावतात.त्यामुळे देशातील तळागाळातील संपूर्ण खेळाडूंना माझा सलाम. कॉमनवेल्थ गेम, ऑलिंपिक खेळ, पॅराऑलिंपिकमध्ये राष्ट्रीय खेळ मोठ्या प्रमाणात दिसून येते व राष्ट्रीय खेळांमुळेच आपण आज जगात कामगिरी बजावून सुवर्ण पदक, रोप्य पदक व कांस्य पदक प्राप्त करून तिरंग्याची शान उंचावतात.त्यामुळे देशातील तळागाळातील संपूर्ण खेळाडूंना माझा सलाम. कॉमनवेल्थ गेम, ऑलिंपिक खेळ, पॅराऑलिंपिकमध्ये राष्ट्रीय खेळ मोठ्या प्रमाणात दिसून येते व राष्ट्रीय खेळांमुळेच आपण आज जगात कामगिरी बजावून सुवर्ण पदक, रोप्य पदक व कांस्य पदक प्राप्त करून तिरंग्याची शान उंचावतात.त्यामुळे देशातील तळागाळातील संपूर्ण खेळाडूंना माझा सलाम. कॉमनवेल्थ गेम, ऑलिंपिक खेळ, पॅराऑलिंपिकमध्ये राष्ट्रीय खेळ मोठ्या प्रमाणात दिसून येते व राष्ट्रीय खेळांमुळेच आपण आज जगात कामगिरी बजावून सुवर्ण पदक, रोप्य पदक व कांस्य पदक प्राप्त करून तिरंग्याची शान उंचावतात.त्यामुळे देशातील तळागाळातील संपूर्ण खेळाडूंना माझा सलाम. कॉमनवेल्थ गेम, ऑलिंपिक खेळ, पॅराऑलिंपिकमध्ये राष्ट्रीय खेळ मोठ्या प्रमाणात दिसून येते व राष्ट्रीय खेळांमुळेच आपण आज जगात कामगिरी बजावून सुवर्ण पदक, रोप्य पदक व कांस्य पदक प्राप्त करून तिरंग्याची शान उंचावतात.त्यामुळे देशातील तळागाळातील संपूर्ण खेळाडूंना माझा सलाम. कॉमनवेल्थ गेम, ऑलिंपिक खेळ, पॅराऑलिंपिकमध्ये राष्ट्रीय खेळ मोठ्या प्रमाणात दिसून येते व राष्ट्रीय खेळांमुळेच आपण आज जगात कामगिरी बजावून सुवर्ण पदक, रोप्य पदक व कांस्य पदक प्राप्त करून तिरंग्याची शान उंचावतात.त्यामुळे देशातील तळागाळातील संपूर्ण खेळाडूंना माझा सलाम. कॉमनवेल्थ गेम, ऑलिंपिक खेळ, पॅराऑलिंपिकमध्ये राष्ट्रीय खेळ मोठ्या प्रमाणात दिसून येते व राष्ट्रीय खेळांमुळेच आपण आज जगात कामगिरी बजावून सुवर्ण पदक, रोप्य पदक व कांस्य पदक प्राप्त करून तिरंग्याची शान उंचावतात.त्यामुळे देशातील तळागाळातील संपूर्ण खेळाडूंना माझा सलाम. कॉमनवेल्थ गेम, ऑलिंपिक खेळ, पॅराऑलिंपिकमध्ये राष्ट्रीय खेळ मोठ्या प्रमाणात दिसून येते व राष्ट्रीय खेळांमुळेच आपण आज जगात कामगिरी बजावून सुवर्ण पदक, रोप्य पदक व कांस्य पदक प्राप्त करून तिरंग्याची शान उंचावतात.त्यामुळे देशातील तळागाळातील संपूर्ण खेळाडूंना माझा सलाम. कॉमनवेल्थ गेम, ऑलिंपिक खेळ, पॅराऑलिंपिकमध्ये राष्ट्रीय खेळ मोठ्या प्रमाणात दिसून येते व राष्ट्रीय खेळांमुळेच आपण आज जगात कामगिरी बजावून सुवर्ण पदक, रोप्य पदक व कांस्य पदक प्राप्त करून तिरंग्याची शान उंचावतात.त्यामुळे देशातील तळागाळातील संपूर्ण खेळाडूंना माझा सलाम. कॉमनवेल्थ गेम, ऑलिंपिक खेळ, पॅराऑलिंपिकमध्ये राष्ट्रीय खेळ मोठ्या प्रमाणात दिसून येते व राष्ट्रीय खेळांमुळेच आपण आज जगात कामगिरी बजावून सुवर्ण पदक, रोप्य पदक व कांस्य पदक प्राप्त करून तिरंग्याची शान उंचावतात.त्यामुळे देशातील तळागाळातील संपूर्ण खेळाडूंना माझा सलाम. कॉमनवेल्थ गेम, ऑलिंपिक खेळ, पॅराऑलिंपिकमध्ये राष्ट्रीय खेळ मोठ्या प्रमाणात दिसून येते व राष्ट्रीय खेळांमुळेच आपण आज जगात कामगिरी बजावून सुवर्ण पदक, रोप्य पदक व कांस्य पदक प्राप्त करून तिरंग्याची शान उंचावतात.त्यामुळे देशातील तळागाळातील संपूर्ण खेळाडूंना माझा सलाम. कॉमनवेल्थ गेम, ऑलिंपिक खेळ, पॅराऑलिंपिकमध्ये राष्ट्रीय खेळ मोठ्या प्रमाणात दिसून येते व राष्ट्रीय खेळांमुळेच आपण आज जगात कामगिरी बजावून सुवर्ण पदक, रोप्य पदक व कांस्य पदक प्राप्त करून तिरंग्याची शान उंचावतात.त्यामुळे देशातील तळागाळातील संपूर्ण खेळाडूंना माझा सलाम. कॉमनवेल्थ गेम, ऑलिंपिक खेळ, पॅराऑलिंपिकमध्ये राष्ट्रीय खेळ मोठ्या प्रमाणात दिसून येते व राष्ट्रीय खेळांमुळेच आपण आज जगात कामगिरी बजावून सुवर्ण पदक, रोप्य पदक व कांस्य पदक प्राप्त करून तिरंग्याची शान उंचावतात.त्यामुळे देशातील तळागाळातील संपूर्ण खेळाडूंना माझा सलाम. कॉमनवेल्थ गेम, ऑलिंपिक खेळ, पॅराऑलिंपिकमध्ये राष्ट्रीय खेळ मोठ्या प्रमाणात दिसून येते व राष्ट्रीय खेळांमुळेच आपण आज जगात कामगिरी बजावून सुवर्ण पदक, रोप्य पदक व कांस्य पदक प्राप्त करून तिरंग्याची शान उंचावतात.त्यामुळे देशातील तळागाळातील संपूर्ण खेळाडूंना माझा सलाम. कॉमनवेल्थ गेम, ऑलिंपिक खेळ, पॅराऑलिंपिकमध्ये राष्ट्रीय खेळ मोठ्या प्रमाणात दिसून येते व राष्ट्रीय खेळांमुळेच आपण आज जगात कामगिरी बजावून सुवर्ण पदक, रोप्य पदक व कांस्य पदक प्राप्त करून तिरंग्याची शान उंचावतात.त्यामुळे देशातील तळागाळातील संपूर्ण खेळाडूंना माझा सलाम. कॉमनवेल्थ गेम, ऑलिंपिक खेळ, पॅराऑलिंपिकमध्ये राष्ट्रीय खेळ मोठ्या प्रमाणात दिसून येते व राष्ट्रीय खेळांमुळेच आपण आज जगात कामगिरी बजावून सुवर्ण पदक, रोप्य पदक व कांस्य पदक प्राप्त करून तिरंग्याची शान उंचावतात.त्यामुळे देशातील तळागाळातील संपूर्ण खेळाडूंना माझा सलाम. कॉमनवेल्थ गेम, ऑलिंपिक खेळ, पॅराऑलिंपिकमध्ये राष्ट्रीय खेळ मोठ्या प्रमाणात दिसून येते व राष्ट्रीय खेळांमुळेच आपण आज जगात कामगिरी बजावून सुवर्ण पदक, रोप्य पदक व कांस्य पदक प्राप्त करून तिरंग्याची शान उंचावतात.त्यामुळे देशातील तळागाळातील संपूर्ण खेळाडूंना माझा सलाम. कॉमनवेल्थ गेम, ऑलिंपिक खेळ, पॅराऑलिंपिकमध्ये राष्ट्रीय खेळ मोठ्या प्रमाणात दिसून येते व राष्ट्रीय खेळांमुळेच आपण आज जगात कामगिरी बजावून सुवर्ण पदक, रोप्य पदक व कांस्य पदक प्राप्त करून तिरंग्याची शान उंचावतात.त्यामुळे देशातील तळागाळातील संपूर्ण खेळाडूंना माझा सलाम. कॉमनवेल्थ गेम, ऑलिंपिक खेळ, पॅराऑलिंपिकमध्ये राष्ट्रीय खेळ मोठ्या प्रमाणात दिसून येते व राष्ट्रीय खेळांमुळेच आपण आज जगात कामगिरी बजावून सुवर्ण पदक, रोप्य पदक व कांस्य पदक प्राप्त करून तिरंग्याची शान उंचावतात.त्यामुळे देशातील तळागाळातील संपूर्ण खेळाडूंना माझा सलाम. कॉमनवेल्थ गेम, ऑलिंपिक खेळ, पॅराऑलिंपिकमध्ये राष्ट्रीय खेळ मोठ्या प्रमाणात दिसून येते व राष्ट्रीय खेळांमुळेच आपण आज जगात कामगिरी बजावून सुवर्ण पदक, रोप्य पदक व कांस्य पदक प्राप्त करून तिरंग्याची शान उंचावतात.त्यामुळे देशातील तळागाळातील संपूर्ण खेळाडूंना माझा सलाम. कॉमनवेल्थ गेम, ऑलिंपिक खेळ, पॅराऑलिंपिकमध्ये राष्ट्रीय खेळ मोठ्या प्रमाणात दिसून येते व राष्ट्रीय खेळांमुळेच आपण आज जगात कामगिरी बजावून सुवर्ण पदक, रोप्य पदक व कांस्य पदक प्राप्त करून तिरंग्याची शान उंचावतात.त्यामुळे देशातील तळागाळातील संपूर्ण खेळाडूंना माझा सलाम. कॉमनवेल्थ गेम, ऑलिंपिक खेळ, पॅराऑलिंपिकमध्ये राष्ट्रीय खेळ मोठ्या प्रमाणात दिसून येते व राष्ट्रीय खेळांमुळेच आपण आज जगात कामगिरी बजावून सुवर्ण पदक, रोप्य पदक व कांस्य पदक प्राप्त करून तिरंग्याची शान उंचावतात.त्यामुळे देशातील तळागाळातील संपूर्ण खेळाडूंना माझा सलाम. कॉमनवेल्थ गेम, ऑलिंपिक खेळ, पॅराऑलिंपिकमध्ये राष्ट्रीय खेळ मोठ्या प्रमाणात दिसून येते व राष्ट्रीय खेळांमुळेच आपण आज जगात कामगिरी बजावून सुवर्ण पदक, रोप्य पदक व कांस्य पदक प्राप्त करून तिरंग्याची शान उंचावतात.त्यामुळे देशातील तळागाळातील संपूर्ण खेळाडूंना माझा सलाम. कॉमनवेल्थ गेम, ऑलिंपिक खेळ, पॅराऑलिंपिकमध्ये राष्ट्रीय खेळ मोठ्या प्रमाणात दिसून येते व राष्ट्रीय खेळांमुळेच आपण आज जगात कामगिरी बजावून सुवर्ण पदक, रोप्य पदक व कांस्य पदक प्राप्त करून तिरंग्याची शान उंचावतात.त्यामुळे देशातील तळागाळातील संपूर्ण खेळाडूंना माझा सलाम. कॉमनवेल्थ गेम, ऑलिंपिक खेळ, पॅराऑलिंपिकमध्ये राष्ट्रीय खेळ मोठ्या प्रमाणात दिसून येते व राष्ट्रीय खेळांमुळेच आपण आज जगात कामगिरी बजावून सुवर्ण पदक, रोप्य पदक व कांस्य पदक प्राप्त करून तिरंग्याची शान उंचावतात.त्यामुळे

